

КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Кафедра державно-правових дисциплін та адміністративного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри

доц. Соболев Є.Ю.

«30» серпня 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА
АДМІНІСТРАТИВНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 08 Право

ОПР доктор філософії

Напрямок підготовки/спеціальність 8.03040101. Правознавство
(шифр і назва напряму підготовки)

Спеціалізація _____
(шифр і назва спеціальності)

Факультет історії та права
(назва факультету)

(шифр за ОНП ОК 6)

2016 – 2017 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного права та адміністративної реформи в Україні» для аспірантів за спеціальністю 8.03040101. Правознавство

Розробник: **Соболь Є.Ю.**, доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Протокол від “30” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри (доц. Соболь Є.Ю.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Галузь знань 08 Право (шифр і назва)	Нормативна дисципліна	
Блоків/модулів – 1	Напрямок підготовки/ спеціальність: <u>8.03040101.</u> <u>Правознавство</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
Розділів/змістових модулів – 1		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	3-й
		Вид контролю:	
	екзамен		
	Лекції		
	14 год.	14 год.	
	Практичні, семінарські:		
	14 год.	14 год.	
	Лабораторні:		
	- год.	- год.	
	Самостійна робота:		
	62 год.	62 год.	
	Індивідуальні завдання:		
	Консультації:		
	-	-	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 2 год.	Рівень вищої освіти: <u>освітньо-науковий</u>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного права та адміністративної реформи в Україні» є поглиблення аспірантами науково-теоретичних та практичних знань у сфері адміністративного права та виокремленні і аналізу основних проблем, що виникли на терені реформування адміністративного права та впровадженні ключових положень адміністративної реформи.

Завданнями навчальної дисципліни є формування у аспірантів знань, вмінь та навичок щодо формулювання і розв'язання комплексних наукових й практичних проблем у сфері адміністративного права, впровадження людиноцентристського підходу у відносинах держави й особи; аналізу та формулювання власних висновків щодо суперечностей адміністративного законодавства, вирішення юридичних колізій і подолання прогалин у адміністративному праві; аналізу актів публічного адміністрування з урахування критичного підходу та положень чинного адміністративного законодавства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни в аспіранта мають бути сформовані такі компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

- здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі адміністративного права, а також дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати сучасну методологію наукових досліджень у галузі адміністративного права.

Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного, логічного, критичного мислення, аналізу та синтезу, узагальнення та систематизації;

- здатність до пошуку інформації з різних джерел, її обробка та використання;

- здатність спілкуватися державною мовою усно та письмово;

- здатність генерувати ідеї, формувати обґрунтовані судження, здійснювати вибір, приймати неупереджені та умотивовані рішення, брати участь в аргументованій дискусії;

- здатність планувати та організовувати діяльність, розподіляти час, розуміти важливість дедлайнів, працювати самостійно, дисципліновано, добросовісно, пунктуально, відповідально, безпечно;

- здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення в особистісній та професійній сферах.

Спеціальні (професійні) компетентності (СК):

- здатність проводити дослідження на високому науковому рівні, застосовувати сучасну методологію науково-правових досліджень, у тому числі методи, специфічні для досліджень у певних галузях юридичної науки;

- здатність виявляти актуальні проблеми у галузі адміністративного права та досліджувати/ розв'язувати їх з урахуванням сучасних адміністративно-правових

концепцій і доктрин, розширювати і переоцінювати вже існуючі знання і професійну практику;

- здатність демонструвати авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності при проведенні досліджень;

- здатність проводити аналіз та інтерпретувати наявні наукові результати з подальшим використанням для вирішення завдань наукового дослідження, у професійній діяльності;

- здатність використовувати набуті теоретичні знання про наукові теорії, концепції та доктрини, а також практичні уміння і навички при проведенні наукового дослідження, у професійній діяльності;

- здатність використовувати міжнародні та вітчизняні нормативно-правові акти, судову практику, прецедентну практику ЄСПЛ у процесі проведення наукового дослідження, у професійній діяльності;

- здатність дотримуватися вимог академічної та професійної доброчесності;

- здатність комунікувати з питань, що складають сферу наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому.

В результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен продемонструвати наступні програмні результати навчання (ПРН):

- знати та використовувати сучасну методологію науково-правових досліджень, у тому числі методи, специфічні для досліджень у галузі адміністративного права;

- знати актуальні концепції і доктринальні положення адміністративного права, адміністративно-деліктного права, засади діяльності органів публічної влади, публічного адміністрування;

- поглиблювати й переоцінювати вже існуючі знання і професійну практику, інтерпретувати ці знання у контексті досліджуваної проблеми та репрезентувати власне бачення шляхів її розв'язання;

- використовувати теоретичні наукові положення для підвищення ефективності практичної діяльності органів публічної адміністрації;

- проводити аналіз нормативно-правових актів, надавати рекомендації щодо їх удосконалення, розробляти проекти нормативно-правових актів при проведенні наукового дослідження, у професійній діяльності;

- збирати інформацію з різних джерел, проводити її критичний аналіз та відбирати матеріали, необхідні для виконання завдань дослідження, професійної діяльності;

- використовувати сучасні програмні продукти у сфері правничих технологій, інтегровані бази даних у галузі права;

- знати та доцільно/професійно використовувати категоріально-понятійний апарат сучасної юридичної науки;

- брати участь у науковій дискусії, використовувати глибокі знання про предмет дослідження, а також міждисциплінарні знання, для належного обґрунтування й переконливого аргументування власної наукової позиції;

- виконувати вимоги академічної та професійної доброчесності.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретико-правові основи розвитку теорії адміністративного права

Актуальні питання теорії адміністративного права.

Методологічні проблеми вивчення адміністративного права.

Проблеми сучасного визначення предмета та методу адміністративного права. Проблемні питання предмету адміністративного права у контексті врахування людиноцентристського підходу.

Концептуальні підходи до визначення місця адміністративного права України в системі національного права.

Тема 2. Доктринальні засади щодо концепції адміністративно-правової реформи

Роль Конституції у здійсненні адміністративної реформи.

Адміністративно-правові засади реформування органів публічного адміністрування.

Аксіологічний аспект адміністративно-правової реформи.

Наукове забезпечення проекту Концепції адміністративної реформи. Результати проведення адміністративної реформи: проблеми сьогодення. Свобода і відповідальність у державному управлінні. Раціоналізація та ефективність державного управління на сучасному етапі. Удосконалення стилю державного управління.

Концепція адміністративної реформи – основний документ реформування державного управління. Характеристика та юридичний аналіз проектів нормативно-правових актів з питань адміністративної реформи.

Проблеми введення адміністративної юстиції.

Тема 3. Актуальні питання реформування публічної служби в Україні

Особливості публічної служби в Україні.

Реформування публічної служби як передумова розбудови демократичної держави та засіб підвищення її ефективності.

Порівняно-правовий аналіз видів та моделей публічної служби: цивільна, мілітаризована та муніципальна.

Наукові підходи до співвідношення термінів «посадова особа» та «службова особа» за законодавством України. Правове забезпечення реформування інституту державної служби.

Правові підстави для проходження державної служби: актуальні проблеми правозастосовної діяльності.

Тема 4. Специфіка адміністративної діяльності публічних органів влади

Публічно-правові відносини: поняття, сутність, мета. Проблеми правового регулювання публічно-правових відносин.

Сучасний стан та перспективи розвитку адміністративної діяльності органів публічного адміністрування.

Наукові положення щодо співвідношення правових категорій «управлінська діяльність», «адміністративна діяльність», «адміністративно-правове регулювання діяльності».

Проблематика визначення структурної моделі публічно-правових відносин.

Контроль та облік як основа забезпечення правопорядку. Єдиний реєстр фізичних осіб. Реєстр землі та нерухомості.

Реєстр юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. Особливості діяльності Державної реєстраційної служби.

Громадський контроль як одна з функцій управління.

Тема 5. Актуальні проблеми надання адміністративних послуг в Україні

Наукові підходи до дефініції «адміністративні послуги». Різниця між поняттям «адміністративні послуги» та іншими суміжними категоріями. Ознаки адміністративних послуг.

Особливості здійснення державних та муніципальних (комунальних) послуг.

Класифікація та стандарти надання адміністративних послуг. Критерії якості адміністративних послуг.

Адміністративні послуги у сфері економіки. Адміністративні послуги у сфері освіти. Адміністративні послуги у сфері охорони здоров'я. Адміністративні послуги у сфері оборони та безпеки України.

Тема 6. Специфіка й особливості захисту приватної особи у сфері публічного адміністрування

Наукові підходи до визначення змістовної складової приватної особи у сфері публічного адміністрування.

Механізми адміністративно-правового регулювання захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб у сфері публічного адміністрування

Інструменти захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб у сфері публічного адміністрування, їх особливості та види.

Проблеми реалізації адміністративного оскарження.

Аналіз підстави та порядку подання скарги.

Проблеми реалізації процедур відшкодування шкоди, завданої суб'єктами публічної адміністрації приватним особам.

Тема 7. Актуальні проблеми адміністративної відповідальності

Наукові підходи до визначення юридичної відповідальності та її видів в сфері державного управління.

Особливості юридичної відповідальності посадових осіб: адміністративна, дисциплінарна, кримінальна.

Нормативно-правове регулювання адміністративних проступків. Законодавство про відповідальність в сфері державної служби.

Міжнародно-правовий досвід протидії проступкам.

Підвищення відповідальності посадових осіб в контексті адміністративної реформи. Адміністративні делікти.

Розмежування адміністративних деліктів на злочини та проступки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів/змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	СРС		л	п	лаб.	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1.												
Тема 1. Теоретико-правові основи розвитку теорії адміністративного права	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 2. Доктринальні засади щодо концепції адміністративно-правової реформи	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 3. Актуальні питання реформування публічної служби в Україні	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 4. Специфіка адміністративної діяльності публічних органів влади	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 5. Актуальні проблеми надання адміністративних послуг в Україні	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 6. Специфіка й особливості захисту приватної особи у сфері публічного адміністрування	14	2	2			10	14	2	2			10
Тема 7. Актуальні проблеми	16	2	2			12	16	2	2			12

адміністративної відповідальності												
Усього годин	90	14	14			62	90	14	14			62

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1.		14	14
1.	Тема 1. Теоретико-правові основи розвитку теорії адміністративного права	2	2
2.	Тема 2. Доктринальні засади щодо концепції адміністративно-правової реформи	2	2
3.	Тема 3. Актуальні питання реформування публічної служби в Україні	2	2
4.	Тема 4. Специфіка адміністративної діяльності публічних органів влади	2	2
5.	Тема 5. Актуальні проблеми надання адміністративних послуг в Україні	2	2
6.	Тема 6. Специфіка й особливості захисту приватної особи у сфері публічного адміністрування	2	2
7.	Тема 7. Актуальні проблеми адміністративної відповідальності	2	2
	Разом	14	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Не передбачено	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Не передбачено	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Теоретико-правові основи розвитку теорії адміністративного права	8	8
2.	Тема 2. Доктринальні засади щодо концепції	8	8

	адміністративно-правової реформи		
3.	Тема 3. Актуальні питання реформування публічної служби в Україні	8	8
4.	Тема 4. Специфіка адміністративної діяльності публічних органів влади	8	8
5.	Тема 5. Актуальні проблеми надання адміністративних послуг в Україні	8	8
6.	Тема 6. Специфіка й особливості захисту приватної особи у сфері публічного адміністрування	10	10
7.	Тема 7. Актуальні проблеми адміністративної відповідальності	12	12
	Разом	62	62

9. Індивідуальні завдання

не передбачено

10. Методи навчання

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного права та адміністративної реформи в Україні»:

навчальні заняття, самостійна робота аспірантів, робота в науковій бібліотеці КДПУ імені В. Винниченка та мережі Інтернет, контрольні заходи.

Види навчальної роботи аспірантів:

- лекція;
- семінарське заняття;
- консультація;
- залік.

У процесі вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

За типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, дослідницький, аналітичний, індуктивний, дедуктивний

За основними етапами процесу: формування знань, формування умінь і навичок, застосування знань, узагальнення, закріплення, перевірка.

За системним підходом: стимулювання та мотивація, контроль та самоконтроль.

За джерелами знань: словесні (розповідь, пояснення, лекція) і наочні (демонстрація, ілюстрація).

За рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький, метод проблемного викладання.

11. Методи контролю

Оцінювання якості знань аспірантів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

11.1. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень аспіранта (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності аспіранта на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання аспірантом тощо.

Форми участі аспірантів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, наукові доповіді тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми розділу на *семінарському занятті – 5 балів:*

- **5-4 б.** ставиться, коли аспірант повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить покликання на потрібну літературу.

Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Аспірант робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

- **2,5-3 б.** ставиться, коли аспірант засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

- **1,5-2 б.** ставиться аспірантові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

- **0,5-1 б.** одержує аспірант, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

До 3-х балів ставиться аспірантові, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань.

До 40-ти балів аспірант може отримати за виконані завдання **самостійної роботи**, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

Якщо аспірант жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.

За рішенням кафедри аспірантам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, аспірантських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: **до 25 балів**.

Аспірант, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях аспірант може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

11.2. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Одна контрольна робота у формі трьох теоретичних питань передбачено за результатами вивчення всіх тем.

Тривалість виконання контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

До контрольної роботи допускаються всі аспіранти незалежно від результатів поточного контролю.

Для проведення контрольної роботи розроблено контрольні завдання двох варіантів, які є рівнозначні за трудомісткістю.

За виконання контрольної роботи аспірант може отримати до 25 балів.

У процесі виконання контрольних завдань аспірант може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Аспірантові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими аспірантами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення аспірантом установлених правил виконання контрольних завдань викладач

позбавляє можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу аспіранта, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати контрольної роботи доводяться до відома аспірантів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання контрольних робіт допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

11.3. ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

З означеної дисципліни передбачена така форма семестрового контролю, як екзамен, який проводиться у кінці семестру.

Усім аспірантам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60% від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та оцінка за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності, Залікову книжку здобувача вищої освіти. Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у відділ аспірантури у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, аспірант обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

12. Схема нарахування балів, які отримують аспіранти

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
<i>№ 1</i>									<i>Підсумкова семестрова</i>
Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т. 4	Т. 5	Т. 6	Т. 7	Самостійна робота	Контрольна робота	
5	5	5	5	5	5	5	40	25	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Підручники, посібники, курси лекцій, термінологічні словники, енциклопедії.
2. Тематика і плани лекцій та їх короткий зміст.
3. Плани семінарських занять.
4. Завдання для самостійної роботи.
5. Тематика рефератів.
6. Контрольні питання з навчальної дисципліни.
7. Список рекомендованих літератури та джерел.

14. Рекомендована література

Основна література:

1. Адміністративна деліктологія: сучасна модель відповідальності посадових осіб органів публічної влади : навч.посібник ; С.В. Петков, Н.О. Армаш, Є.Ю. Соболь. К. : КНТ, 2015. 153 с.
2. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ : навчальний посібник; за заг. ред. Є. М. Моїсеєва; В. І. Олефір, С. Ф. Константінов, М. В. Лошицький та ін. К. : Вид-во ТОВ, 2010. 428 с.
3. Адміністративна діяльність органів публічної влади: сучасний стан та перспективи розвитку. Навч.посібник ; С.В. Петков., Н.О. Армаш, Є.Ю. Соболь. К. : КНТ, 2015. 207 с.
4. Адміністративне право: актуальні питання та інноваційні ідеї: навч.посібник ; С.В. Петков., Н.О. Армаш, Є.Ю. Соболь. К. : КНТ, 2015. 148 с.
5. Адміністративне право : підручник ; Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Богущкий та ін. ; за заг. ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. Х. : Право, 2010. 624 с.
6. Адміністративне право України : Академічний курс : підручник : у 2 т.; за заг. ред. В. Б. Авер'янова. К. : Юридична думка, 2004. Т. 1. Загальна частина. 584 с.
7. Адміністративне право України : підручник; за заг. ред. Ю. П. Битяка. К. : Юрінком Інтер, 2006. 544 с.
8. Адміністративне право України. Академічний курс : підруч. : у двох томах : Том 1. Загальна частина ; Ред. колегія : В. Б. Авер'янов та ін. К. : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2007. 592 с.
9. Адміністративне право України. Загальна частина : Академічний курс : підручник ; за заг. ред. О. М. Бандурки. Х. : Золота миля, 2013. 840 с.

10. Адміністративно-деліктне законодавство: зарубіжний досвід та пропозиції реформування в Україні ; автор упорядник. О.А. Банчук. К. : Книги для бізнесу, 2007. 912 с.
11. Битяк Ю.П. Державна служба в Україні : організаційно–правові засади : монографія. Х. : Право, 2005. 304 с.
12. Виконавча влада і адміністративне право : наукове видання ; за заг. ред. В. Б. Авер'янов. К. : Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. 668 с.
13. Демократичні засади державного управління та адміністративне право : монографія / Кол. авт. : Ю. С. Шемшученко, В. Б. Авер'янов, О. Ф. Андрійко та ін. – К. : Вид-во «Юридична думка», 2010. – 496 с.
14. Коломоєць Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс : підруч. К. : Юрінком Інтер, 2011. 576 с.
15. Колпаков В. Кодекс України про адміністративні правопорушення : пошук нової парадигми. Право України. 2004. №7. С. 85–89.
16. Курс адміністративного права України : підручник; В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко, І. Д. Пастух, В. Д. Сущенко та ін.; за ред. В. В. Коваленко. К. : Юрінком Інтер, 2012. 808 с.
17. Лук'янець Д. М. Адміністративно-деліктні відносини в Україні : теорія та практика правового регулювання : монографія. Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. 367 с.
18. Настюк В.Я. Адміністративно-правові режими в Україні : монографія; Настюк В. Я., Белєвцева В. В. Х. : Право, 2009. 128 с.
19. Петков С. В. Теорія адміністративного права : навч. посіб; С. В. Петков. К. : КНТ, 2014. 304 с.
20. Петков С.В. Адміністративно-правова реформа в Україні : практикум; С. В. Петков. Запоріжжя : Вид-во КПУ, 2010. 225 с.
21. Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України ; за заг. ред. Тимошука В.П., Школика А.М. К. : Конус-Ю, 2007. 735 с.
22. Публічне адміністрування в Україні ; заг. ред. В. В. Корженка, Н. М. Мельтюхової : навч. посіб. Х. : Магістр, 2011. 306 с.
23. Реформа публічної адміністрації в Україні : Проекти концепції та законів ; упоряд. І. Коліушко, В. Тимошук. К. : Центр політико-правових реформ, 2005. 192 с.
24. Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи ; наук. кер. В. В. Цветков. К. : Оріяни, 1998. 364 с.
25. Стеценко С.Г. Адміністративне право України : навч. посіб. – вид. 3-тє, перероб. та доп. К. : Атіка, 2011. 624 с.
26. Школик А. М. Порівняльне адміністративне право : навч. посіб.; А. М. Школик. Л. : ЗУКЦ, 2007. 308 с.

Додаткова:

27. Авер'янов В. Б. Людиноцентристська ідеологія як основа реформування українського адміністративного права в умовах інтеграційного процесу. Держава та регіони. Серія Право. 2010. Вип. 2. С. 87-92.

28. Авер'янов В. Б. Нагальні завдання формування української доктрини адміністративного права : євроінтеграційний аспект. *Вибори та демократія*. 2007. – № 3 (13)/2007. С. 6-15.
29. Авер'янов В. Б. Нове ставлення до прав людини – мета реформування українського адміністративного права. *Юридична Україна*. 2005. № 5. С. 31-35.
30. Авер'янов В. Б. Предмет регулювання адміністративного права та його «публічно-сервісна» складова. *Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право*. К. : Юстініан, 2007. 228 с.
31. Авер'янов В. Б. Принцип верховенства права у сфері виконавчої влади : питання теорії та практика реалізації. *Право України*. 2010. № 3. С. 72-79.
32. Авер'янов В. Б. Реформування українського адміністративного права : ґрунтовний привід для теоретичної дискусії. *Право України*. 2003. № 5. С. 117-122.
33. Адміністративна (поліцейська) діяльність органів внутрішніх справ. *Загальна частина : підручник; за заг. ред. Є.М. Моїсеєва, Ю.І. Римаренка, В.І. Олефіра*. К. : КНТ, 2008. 816 с.
34. Андрійко О. Державний контроль в Україні: організаційно-правові засади. К.: Наукова думка, 2004. 301 с.
35. Армаш Н. О. Державні політичні діячі : становлення та перспективи їх адміністративно-правового статусу : монографія. *Запоріжжя : КПУ*, 2012. 316 с.
36. Білокур Є. Функції державного управління: поняття, особливості, правове регулювання : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. *Одеса*, 2015. 194 с.
37. Державне управління : європейські стандарти, досвід та адміністративне право; В. Б. Авер'янов, В. А. Дерезь, А. М. Школик та ін. К. : Юстініан, 2007. 288 с.
38. Державне управління : теорія і практика; за заг. ред. В. Б. Авер'янова. К. : Юрінком Інтер, 1998. 432 с.
39. Державне управління та державна служба : словник-довідник ; уклад. О. Ю. Оболенський. К. : КНЕУ, 2005. 480 с.
40. Децентралізація публічної влади : досвід європейських країн та перспективи України ; О. М. Бориславська, І. Б. Заверуха, А. М. Школик та ін. ; Центр політико-правових реформ. К., Москаленко О. М., 2012. 212 с.
41. Кодексу України про адміністративні правопорушення станом на 2 квітня 2012 р. : Науково-практичний коментар; Н. П. Бортник, К. І. Беяков, С. В. Петков, О. І. Остапенко, В. О. Шамрай та ін. К. : Центр учбової літератури, 2012. 1246 с.
42. Мельник Р.С. Система вітчизняного адміністративного права та євроінтеграція України : до питання пошуку взаємозв'язку. *Право України*. 2010. №8. С. 116-122.
43. Менеджмент у державному управлінні : загальна частина: навчальний посібник; С.В. Петков, Р.С. Наливайко, Є.Ю. Соболь ; за заг. ред. В.П. Петкова. *Дніпропетровськ : ДГУ, «Адверта», 2015. 93 с.*
44. Менеджмент у державному управлінні : особлива частина: навчальний посібник; С.В. Петков, Р.С. Наливайко, Є.Ю. Соболь ; за заг. ред. В.П. Петкова. *Дніпропетровськ : ДГУ, «Адверта», 2015. 216 с.*

45. Міжнародне приватне право : підруч.; за ред. В. П. Жушмана, І. А. Шуміло. Х. : Право, 2011. 320 с.

46. Міжнародне публічне право : навч. посіб.; за заг. ред. В. Е. Теліпко. К.: Центр учбової літератури, 2010. 608 с.

Нормативно-правові акти:

1. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV. Відомості Верховної Ради. 2005. № 35–36, 37. Ст. 446.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон, Кодекс від 07.12.1984 № 8073-X. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
4. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI Відомості Верховної Ради. 2013. № 32. Ст.409 .
5. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 1. Ст. 1.
6. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 4. Ст. 43.
7. Про Загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади України : Указ Президента України від 12.03.1996 № 79/96. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179/96>.
8. Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні Верховна Рада України; Декларація від 15.12.1992 № 2859-XII Відомості Верховної Ради України. 1993. №16. Ст. 166.
9. Про запобігання корупції: Закон України від 04.03.2014р. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056.
10. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014 – 2017 роки : Закон України від 14.10.2014. Відомості Верховної Ради. 2014. № 46. Ст. 2047.
11. Про затвердження Примірного положення про центр надання адміністративних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 20.02.2013 № 118. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>
12. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні : Указ Президента України від 22.07.1998 № 810/98. Офіційний вісник України.1999. № 21.
13. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 256.
14. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650.
15. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. Відомості Верховної Ради. 2014. № 13. Ст. 222.
16. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170.
17. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади:

Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 № 442.

18. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Закон України від 16.09.2014 № 1678-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 40. Ст. 2021.

19. Про систему центральних органів виконавчої влади Указ Президента України від 15.12.1999 № 1572/99.

20. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 33. С. 175.

21. Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020" Указ Президента України; Стратегія від 12.01.2015 № 5/2015. Верховна Рада України : URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

22. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 20. Ст. 99.

23. Про центральні органи виконавчої влади від 17.03.2011 № 3166-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 38. Ст.385.

24. Проект Концепції реформування публічної адміністрації в Україні. 2005. 40 с. URL: http://pravo.org.ua/files/administr/Koncept_PRA_23%2012%2005.pdf

Інформаційні ресурси

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main	Сайт Верховної Ради України (законодавство)
http://pravoua.com.ua/	Сайт журналу «Право України»
http://www.ligazakon.ua/	Головний правовий портал України
http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського